

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

2019/20. ORSZÁGOS DÖNTŐ 9. OSZTÁLY

BOLYAI JÁNOS

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KEREKES BARNABÁS középiskolai tanár
KAPOSINÉ BODÓ ANNA középiskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:

CSUKA RÓBERT villamosmérnök
WITTNER-BERTA ENIKŐ általános iskolai tanító

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar912>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Jelöljétek meg a határozós szóösszetételeket!
(A) autószerelő (B) napraforgó (C) keljfeljancsi
(D) tengeralattjáró (E) reményteli
- Másként látja a tájat a költő, és másként a pilóta Radnóti híres versében. A versből eredeti alakjukban idézzük a szavakat. Mit, miket lát a költő?
(A) tornyot (B) dolgozót (C) szántóföldeket
(D) erdőt (E) gyümölcsöset
- Tamási Áronról szól az alábbi idézet. Hány jelzót tartalmaz összesen?
„Tamásiban is erdő zúgott vagy lélegzett szelíden, írásai magaslati levegőt árasztanak, szőttesében a hegyvidék színei uralkodnak, hősei hegyi emberek, kiket csak időleges kaland csábít az alatt terpedő síkságra.” (Féja Géza)
(A) 2 (B) 3 (C) 4 (D) 5 (E) 6
- Mely helyhatározók jelennek meg az *Ábel-trilógia* címeiben?
(A) a városban (B) Amerikában (C) a messzi idegenben
(D) Európában (E) az országban
- Jelöljétek meg az alábbi idézetre, az idézett műre vonatkozó igaz állításokat!
„Míg a földön szedeget, háta mögött felzúg az obligát nevetés, amit ezúttal senki sem tilt be: a rossz tanuló törvényen kívül áll, rajta lehet nevetni.”
(A) A szerző: Karinthy Frigyes. (B) E művét az 1940-es években írta.
(C) A rossz tanuló: Steinmann. (D) Végül kettést kap feleletére.
(E) A teljes mű novellaszerű humoreszkekből, karcolatokból áll.
- Hány jel (mint toldalékfajta) van összesen az előző feladat idézetében?
(A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4 (E) 5
- Pénzzel kapcsolatos szólásokat, közmondásokat idézünk hiányosan. Melyik jelenti azt, hogy a kicsit is meg kell becsülni?
(A) É_É_E_R_KJ_ A _AR_S_
(B) KR_J_Á_B_L_L_SZ_A_O_I_T.
(C) A_P_ZN_K_NI_CS_SZ_G_
(D) _E_S_K_A_ _SZ_I_L_R_S.
(E) E_Y_ILL_ _S_M_T_P_D_A_K_ZÉ_ _Z.

- Jelöljétek meg a helyesen írt toldalékos rövidítéseket!
(A) °C-os (B) u.-ban (C) Ft-tal (D) ÉK-en (E) m²-enként
- Jelöljétek meg az idézett művel kapcsolatos igaz állításokat!
„áldott földdel elfödnek
s halált hozó fű terem
gyönyörűszép szívemen.”
(A) A vers 1925-ben keletkezett. (B) Ütemhangsúlyos verselésű.
(C) A költő ekkor egyetemista. (D) A részlet tartalmaz igenevet.
(E) E verséért a költőt Szegeden eltanácsolják a tanári hivatástól.
- Jelöljétek meg az előző feladat költőjének verseit!
(A) Tétova óda (B) A Dunánál
(C) Egy estém otthon (D) A föl-földobott kő
(E) Ringató
- Milyen szófajra van példa az előző feladat verscímeiben?
(A) igekötő (B) névutó (C) módosítószó
(D) névmás (E) határozószó
- Melyik szóba kell hosszú ú-t írni?
(A) m_landó (B) felb_jtó (C) meg_n (D) _rizál (E) labdar_gó
- Melyik kifejezésben érvényesül a teljes hasonulás törvénye?
(A) szállítja (B) Egészségedre! (C) Szabadság hid
(D) sok szeretettel (E) otthonosabban

A következő feladatot a válaszlap kijelölt helyén oldjátok meg!

- Időutazás.** Mi lenne, ha Petőfi Sándor egy időgép segítségével eltölthetne egy-két órát a mai Magyarországon? Mit szólna, látva, milyen eszközökkel kommunikálnak az emberek egymással? Írjatok a nevében egy képzeletbeli levelet barátjának, Arany Jánosnak, amelyben beszámol tapasztalatairól!